

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-tér, Haris-ház,
hová a késiratok címzendők.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

A nemzeti akarat.

Miért folyik a küzdelem a pártok között? — Ez a kérdés merül fel önkéntelen a küszöbön levő választásokkal szemben.

Hogy jelöltek tülekednek és minden áron mandátumhoz akarnak jutni: ezt értjük. De nem értjük azt, hogy a polgárság itt-ott miért sorakozik egymás ellen; vagy mondjuk így: miért áll egyik vagy a másik jelölt mellé?

Mikor elvi különbségek okoznak szakadást a választók soraiban, igen természetes a pártokra való szétoszlás. Ma azonban, a szó igaz értelmében véve, nincsenek elvi különbségek. Szórszálhasogató okoskodással sem lehet ilyeneket felfedezni. Minden politikai faktor egyértelműen azt akarja, hogy az alkotmányos rend helyreálljon és a Wekerle-kormány becsülettel végrehajtsa azt, amire vállalkozott.

Ennyi az egész. És mégis sok helyütt folyik éles választási harc az országban, tisztán — személyi kérdések miatt.

A kormánynak nem párta van, hanem pártjai vannak, melyek nem különböző elvi állásfoglalás miatt, hanem csak különböző személyi érdekek következtében vannak egymástól elválasztva.

A történetírő néhány évtized mulva ezt nem is lesz képes megérteni, amint-hogy ma sem lehet megtalálni a logikai összefüggést abban, hogy miért kellett a régi szabadelvű pártot megsemmisíteni, holott ezen megsemmisülés után még a negyvennyolcas jogi ellenzék is azon politikai elvek támogatására siet, melyeknek a szabadelvű párt volt a letéteményese.

Hiszen vannak magyarázatok. Mondják, hogy a szabadelvű párt embereit kellett kicsérélni, mert ezek magát a programot nem úgy kezelték, mint kellett volna. Ezt azonban komoly érvek elfogadni nem lehet azért, mert hiszen Wekerle, Andrássy, Wlassits, Darányi, Széll Kálmán, Bánffy, sőt maga Apponyi Albert gróf is a szabadelvű párt vezérmerei voltak és részesei, még pedig elsőrangú részesei mindamaz erényeknek és tévedéseknek, melyeket a szabadelvű párt történetének lapjain megörökíteni lehet.

Megengedjük azonban, hogy ők talán éppen az utolsó években nem érvényesíthették befolyásukat a pártban úgy, mint ahogyan óhajtották volna. Ez esetben sem találjuk meg

az igazi okát annak a szertelenségbe csapó erőszakos elbánásnak, mely magát a szabadelvű pártot semmisítette meg, mert sem arra nézve nem látunk biztos támasztékokat, hogy amennyiben e vezérek befolyása érvényesülhetett volna a pártban, ezzel maguk a program elvi részei tüzetesebben érvényesülhettek volna, sem arra, hogy majd ezután, az új vezérek befolyása alatt másként fognak érvényesülni.

Világosabban beszélve, kimondhatjuk, hogy a parlamenti kisebbség obstrukciójával szemben a fentemlített vezérek is teljesen lehetetlenek maradtak volna és ha ezután kell majd ezzel a förteggel valamikor szembe szállaniuk, ők is csak kénytelenek lesznek majd azt megselekedni, amit Tiszta István gróf megselekedett.

Mert nem szabad elfelejteni, hogy például Andrássy és Tiszta között tisztán és kizárólag csakis az obstrukció legyűrése miatt volt véleménykülönbség. Másban semiben. Mert hiszen a választói jog kiterjesztése kérdésében is a legnagyobb egyetértés volt a két államférfi között.

Elvi eltérések csak november 18-ka után keletkeztek. A kényszerhelyzet olyan intézkedéseket provokált, melyek százszorososan súlyosabb jelentőségűek voltak, mint a november 18-ki eset és az új kormány is kényszerhelyzetbe jutott, midőn kormányrajutása napján kénytelen volt lemondani az alkotmányérelmek megtorlásáról.

Semmi véleménykülönbség nem volna ma sem a vezérek között, ha az obstrukció nem rakoncátlanokodott volna és ma is el kell ismernünk azt, hogy ennek a rakoncátlanokodásnak egy vagy más módon véget kell vetni, mert olyan végzetes következményekkel járt ezúttal, amilyenekkel még egyszer szembeszállani nem szabad.

Ez a nemzeti akarat. Mi úgy látjuk és értjük, hogy ezért van ma az ország egy véleményen és azért üdvözlö a Wekerle-kormányt nagy örömmel, mert az obstrukciót tudta leszerelni és leszerelte a nélkül, hogy a november 18-ki erőszakot meg kellett volna ismételnie.

Lehet, hogy a kormány erre a radikális lépésre a jövőben sem lesz rákényszerítve. A parlamenti erőszak helyett az általános választói jog törvénybe iktatásával igyekszik ezt a célt elérni a Wekerle kormány. Nagy feladatra vállalkozott, mert nyíltan kimondjuk, hogy ha az új választási törvény olyan tökéletes lesz, mint amily-

lyennek gondoljuk és várjuk, akkor elértük a célt, melyért törekszünk. Ha azonban az új törvénynek hibái lesznek, akkor nagyobb veszedelmet hozhat ránk, mint a parlamenti erőszak.

A magyar parlamentben a magyarság uralma foroghat kockán. Azok, akik mandátumot vállalnak, jól fontolgassák meg azt, hogy sorsdöntő fordulat előtt áll a magyar nemzet. Könnyelmű féltudással, vagy nagyképu tudálékosággal ne fogjanak a nagy munkához, mely a legmagasabb és a legteljesebb államférfiúi erényeket igényli. Gondolják meg, hogy mi lesz ebből az országból, ha olyan választási törvényt alkot esetleg a törvényhozás, mely a nemzetiségeknek nyújthat a megengedheténél is több mandátumot. Gondolják meg, hogy egy könnyelmű elhatározással leszoríthatják a magyar parlament magyarságát a fórumon, mert Magyarországon nemcsak magyarok élnek, hanem nemzetiségek is, melyek varva-várják, hogy milyen formában és módon lesz törvénybe iktatva az általános és titkos választójog.

Ezért nem látjuk mi sem nyugodtan, sem jó szívvel a jelölt urak rengeteg számának vásári tülekedését; ezért remegünk, mikor könnyű embereket látunk úszni a felszínen; ezért szeretnénk, ha a közkarant elmarná a tudatlanokat és strébereket a pódiumról; ezért látjuk vérző szívvel azt, hogy még mindig abban fényeskedik a kortestudomány, hogy a beosztott szabadelvű párt kipróbált elemeit igyekeznek diszkreditálni, holott a nemzeti politika minden magja a beosztott szabadelvű párt talajában nőtt és erősödött meg; ezért vitatjuk mi, hogy az igazi nemzeti akarat nem a piac-tereken és nem a korcsmákban nyilatkozik meg.

Félünk, nagyon félünk tőle, hogy ezúttal a személyi tülekedések és pártközi kerületadományozások nemzeti akarata nem ad majd a kormánynak olyan parlamentet, mely megérteni tudja azt az óriási koncepciót, amelyet betölteni. — a koronával történt megállapodás szellemében — a Wekerle-kormány küldetése.

Városi közgyűlés. Szentes város képviselőtestülete f. hó 23-án tartott közgyűlésének tárgysorozata sok fontos ügy volt ugyan kitűzve, de az aznapifalásos tavaszi eső kórtörte-e le jobban az érdeklődést, vagy más volt az ok, — annyi bizonyos, hogy a közgyűlés iránt nem volt valami nagy érdeklődés, felszólalás se sok volt ezúttal, úgy

hogy délre a tárgysorozat teljesen kimerült és a gyűlés fél 12 órakor már be is zárult. Mátéffy Ferenc dr. polgármester délelőtt 9 órakor, a megjelent képviselők üdvözlésével megnyitván a közgyűlést, nyomban rátértek a napirendre, mely előtt az elnök bemutatja a rendőrség egyenruházatára néve Arady Kálmán főkapitány által kidolgozott szabályzatot, melyet a közgyűlés tárgyalás alapjául elfogadott.

Felolvasták ezután a várm. közigazgatási bizottság határozatát, melylyel a városnál több külterületi népiskola felállítását sürgeti meg; amire a közgyűlés, a tanácsi javaslat elfogadásával, azt a határozatot hozta, hogy a polgári leányiskola és a külterületi népiskolák folyamatban levő államosítási ügyének valamely irányban leendő előléte ezzel a kérdéssel — a város mostoha anyagi helyzetére és a népoktatásügygel szemben törvényes kötelezettségének kimerülésére való tekintettel, behatóan foglalkozni nem kíván.

Elhatározták ezután, hogy a Szentesi Takarékpénztárral fennálló függőkölcsönt a Szentesi vidéki Takarékpénztártól felveendő, 5 százalékos váltókölcsönrel fedezik s ezzel rátertek Török Emil vasútépítési vállalkozó azon kérésére, hogy a város a szentes-csongrádi vasútvonal mentén, a tiszai hídnál építendő rakodó-állomás költségeihez bizonyos összeggel járuljon hozzá.

Török Emil vállalkozó nevezetesen azt kérte, hogy 50 éven át évi 3000 korona hozzájárulást szavazzon meg Szentes város ezen rakodóállomás költségeire, aminek ellenében a — szentes-szolnoki vasútvonalon az uradalmi cukorrépa-szállításból esetleg várható viteldíj-jövedelméből 1000 korona évi részesedést helyezett kilátásba a szentes-szt. mártóni és szt.-márton-tenyősi érdekeltségűeknek együttesen, amiből Szentesre, mint a szentes-szentmártoni vasút tulajdonosára, vonalhossza arányában mintegy évi 400 korona jutott volna.

A tanács javaslata az volt és ezt a közgyűlés is magáévá tette, hogy a kérelmet nem teljesíti, miután — ugymond — ezen rakodóállomás kiépítése nem speciális szentesi érdeke, hanem érdeke magának az orosháza-szentes-csongrádi alakítandó vasúti részvénytársaságnak a vasútja jövedelmezősége szempontjából.

A motorokölvezkedésnek a szentes. szentmártoni vasúton mielőbb leendő éltelbevétele érdekében tett tanácsi előterjesztést úgy, ahogy azt lapunk egy korábbi számában már ismertettük, elfogadva, felhatalmazták a polgármestert, hogy az erre vonatkozó pótszerződés a város nevében, az államvasutak igazgatóságával megkötse. Egyben megkezesen határozta az államvasutak igazgatóságát, hogy az orosháza-szentesi vonalszakaszon a menetrendet Szentes érdekében módosítsa akként, hogy Orosházáról a kora reggeli egyes vonatot korábban indíttassa, úgy, hogy az esetleg már reggel 7 órakor érkezzen Szentesre.

A Fábian[?] állomásnál létesítendő postai ügynökség felállításához, mely postai ügynökséghez a városi külterület egy jelentékeny része is csatoltatnék, bizonyos hozzájárulást kért Szentesről, ezt a kérelmet azonban, tanácsi javaslata, de szerintünk nagyon lenül, a közgyűlés elutasította. Hiszük, képviselőt nem most foglalkozott ezzel a kérdéssel és rövidesen jobb utat majd el.

A többi ügyet is megfelelő gyors tempóban elintézve, a közgyűlés déli fél 12-kor véget ért.

A legfontosabb magyar ipar.

Magyarországon közfelfogás, hogy azért maradtunk el a nyugati államoktól, mert a lemult évszázadokban Európa népei békében éltek, míg mi folyton háborúskodtunk. Ez a tétel nem állja meg a helyét. A lemult századokban Európa népei éppen úgy háborúskodtak, mint a magyar nép. És amellett a modern gazdasági életnek semmi köze sincs a régi háborúkhöz. A lemult évszázadokban gazdaságilag egyik nép sem szárnyalta túl a másikat. A tizenkilencedik század elejéig Európa gazdasági struktúrája eszmiben sem különbözött a régi római birodalomtól. A nagyipar és gazdasági szabadság csak azóta terjedtek el, mióta a vasútépítés megkezdődött. A nyugati államok mezőgazdasága, ipara és kereskedelme az utolsó öt-hat évtized alatt erősödött meg, nem a mult századokban. Magyarország gazdasági visszamaradottságát tehát nem a mult háború és szerencsétlenségei, hanem a sok politikai rázkódás okozta. A negyvennyolcadiki szabadságharc óta az elnyomott magyar társadalom nem tudott egységes gazdasági politikát kifejteni. De ha a magyar társadalom most munkához lát, rövid idő alatt oly szerepet játszhat gazdasági téren, mint a világ bármelyik vezérállama. A sűtőipar közgazdasági ismeretével rámutatott arra, hogy melyik az az út, amelyiken Magyarország ilyen nagyszabású sikereket arathat.

A modern nagyipar kibontakozásában három korszakot különböztetünk meg. Az első korszak a gőzgép körül csoportosul. A gőzgép a használati tárgyak előállításához szükséges munkaerőt adja meg; természetes tehát, hogy a gőzgépet készítő műhelyeknek legelőször kellett a természettudományokat alkalmazniuk, mert a mechanikai erőforrás, a gőzgép, volt a fejlődés alapja. A második korszak jellegét a mechanikai ipar adja meg. Mikor a gőzgép már kellő módon kifejlesztett hadat izent a kézi munkának. Létre hozta a nagy ipargyárakat, malmokat, bútort, órá és textilgyárakat. A harmadik korszak, amelyik egyszerűsége a leghatalmasabb és legújabb. A vegyészeti jegyében halad. Az emberi szükségletek legnagyobb része a vegyi ipar produktuma. Az üveg, porcellán, cement, szesz, sör, fészték, cukor és minden elképzelhető élelmiszer vegyi folyamatok eredménye. A nagyiparnak ez a leghatalmasabb csoportja most van kialakulóban, tehát Magyarország ebben az iparban vezérszerepet játszhat, ha nem nézi összetett kézzel, hogy hogyan halad előre a külföld hasonló ipara, hanem munkához lát.

Különösen a sűtőipar az a terepm, amelyiken Magyarország vezérszerepet hívhatott. Ebben az iparban nem szárnalhatott túl még bennünket a külföld és mint gabona-termelő állam, összes szántóföldünk harmonyedrésén, mintegy körülbelül tizennyolc millió hold földön a sűtőipar számára dolgozunk. A sűtőipar a fejlődés kezdetleges stádiumában van még. A kibontakozás minden egyes fázisát megfigyelhetjük rajta. Legnagyobb része még női munka, de sok ága átalakult már iparra, azaz kenyérkereső foglalkozássá. Szemünk előtt történik az átalakulás folyamata, hogy miképpen lép ki a sűtés a belső háztartásból a kenyérkereső iparok közé. A szegény asszony pogácsát sűt odahaza és a fá arustája a vasúti állomáson. Ez a pogácsasűtés már ipar. Az egyik falusi paraszt sűtőkemencét épít és a szomszédoknak kisúti a kenyert darabonkint öt fillérért. Ez is sűtőipar már. Egyidejűleg látjuk, hogy a városi pék önálló iparos, sőt mi több, már vannak pékóka-, kenyér- és tésztagyárak is. A sűtés tehát a belső házi munkától föl egészen a gyárparig minden elképzelhető aránylatban jelentkezik a közgazdasági szervezetben.

A mult század hatvanas éveiben a textilipar szervezete épp oly kezdetleges volt, mint a mostani sűtőipar. Minden háziasszony

önmaga állította elő a család összes ruha-szükségletét és a textiliparral csak mesterember és asszony nép foglalkozott. A ruha-készítést a háztartás és a kisipar kezéből a természettudományoktól és gépekkelt vette ki. Rövid néhány évtized alatt a sűtőipar is hasonló sorsra fog jutni. A házi sűtés olyan kis körre fog redukálódni, mint a házi ruha-készítés, a sűtőipar pedig nagy gyárakban fog tömörülni. A pénztöke már el is indult hódító útjára, hogy a sűtőipart kézbe kaparintsa. Egyelőre azonban nem bírja átalakítani nagy iparrá, mert hiányzik a hozzá szükséges szellemi tőke. A sűtőipar ma még nem tudomány, mint például a lokomotívgyártás és a cukorkészítés. A sűtőipar még egyszerű mesterember és szakácsnék kezében van.

A pénztöke erőlködése mindaddig nem érte, míg a sűtőipar nem a vegyészettudományban, hanem egyszerű mesteremberek megfigyelésén alapul. A pénz önmagában nem képes nagyipart teremteni. A La petite industrie a Paris szerint a párisi péküzletek kilencven százaléka péznes emberek alapítják. A pénz tehát érdeklődik a sűtőipar iránt, de csak kríziseket tud előidézni. A párisi pékek kilencven százaléka gazdag háziurak és lisztkereskedők alkamazottjai. A lisztkereskedők látja, hogy a sűtőiparos a liszt fogyasztója, tehát a következőképen jár el. Háztulajdonos ismerősét rábeszéli, hogy építsen a pincéjében sűtőkemencét, aztán keres egy ügyes pékészedet, aki a műhelyben mint önálló mester dolgozik s kap hiteltel lakást és lisztet. Bécsben, Münchenben és Boroszlóban hasonlóak a viszonyok, úgy, hogy ezekben a városokban évenként ötven-hatvan új péküzlet keletkezik és meg is bukk.

A sűtőipar nagy gyárjai jelenleg még tisztára olyan egyes emberek alkotásai, akik nem utik dobra az ismereteiket, sőt gyárakba, mint személyesen tapasztaltam, még csak be sem eresztenek idegen szakembert. Az elsőtáran dolgozó sűtőipari nagy gyárak a jövő évtizedek ipari evolúciójának az előfutárai. Jelenleg még csak nagy városokban vannak sűtőipari gyárak. Bécsben az Anker kenyérgyár naponként nyolcvan ezer kilogramm kenyert állít elő és száz pár lóval hordtatja a kenyeret reggeltől estig. Európa többi nagy városában hasonlóan vannak sűtőipari és kenyérgyárak. Az igazi nagy sűtőipar hazája Nürnberg, Wurzen, Freiberg, Hannover és Hamburg, ahol a piskótát, teasűteményt, mézeskalacot és marmeládát vagonokszámmal gyártják.

A magyar sűtőiparon ma még nem lát-szik meg, hogy nagy hatalom. Alig meri az ember a textil és a gépiparral egy sorban fölemelni. Pedig a sűtőipar a világ legnagyobb ipara. Foglalkoztatja a mezőgazdaság kilencven s százalékát és kenyeret ad az iparosok szíveirenek. Méretei azonban csak akkor fognak igazán érvényre jutni, ha egyszerű gyárakban koncentráldók. A kisipar ahol sem tűnik föl. Ötven estendeje a takácsmesterséget sem becsülték sokra, de a mióta gyárpar lett, az ipartólók benne keresik minden boldogulásukat. Az élelmezés nemcsak a legnagyobb, hanem a legfontosabb iparág is. Az emberi test az élelmezés révén függ össze a természettel. A ruha, a bútor és a lakóház is a természet anyagából készülnek ugyan, de csak külső szükségletek. Az emberi szervezetbe egyedül az jelekednek mennek át. Kongyos ruháiban és akas nélkül sok szegény ember él teljes megelégedettségben, de üres gyomru, éhséget szenved és a mellet megelégedett embert nem lehet elképzelni. A népek kilencven százaléka, legyen bár angol, vagy hontentotta, csak a gyomráért dolgozik s mindennek ellenére az élelmező ipar a fejlettebb legalacsonyabb fokán áll. A kevésbé fontos iparágakban, az építő és ruházati iparban, továbbá a segédiparokban, a milyen a gép, vas, fém és szerszámipar, nagy tudományú mérnökök, közgazdák és kereskedők dolgoznak, míg ellenkezőleg az élelmező iparban paraszt termeli a nyersanyagot, a további földolgozással pedig szatócs, kisiparos, pék, mészáros és szakácsnék foglalkoznak.

A gazdasági élet eme szerencsétlen anomáliája a mostani évtizedekben fog jobbra

fordulni. Az élelmezés is belép a pozitív tudományok révén a nagyipar sorába. A kisiparosok és szakácsnék munkáját iskolázott vegyészek és gépezépek fogják elvégezni. Ezen a változáson fordul a kocka. Ha ebben a nagy közgazdasági átalakulásban nem a német vagy francia, hanem a magyar faj végzi a termelőt munkát, akkor Magyarország vezérszerepet fog játszani az egész világon. Nem kell kishitűnek lenni. Ha a magyar ipar és a magyar tudomány az elektrotechnikai iparban tudott vezetni, akkor az élelmező iparban is eluljárhat. Ne felejtjük el minden erőnköt arra, a szerencsétlen textiliparra. Azon az évenként kifizetett pár száz ezer koronán, amellyel a magyar kormány mesterséges úton textilgyarakat segít, állítson fel inkább kísérleti állomásokat s neveljen ott vegyészeket az élelmező ipar számára.

A természet törvénye az, hogy a fejlődés és a mozgás nyitott úton halad. A víz oda folyik, ahova erőlködés nélkül juthat. A gazdasági tevékenység olyan térre siet, ahol legkönnyebben érhető célt. Ne erőlködünk tehát mesterséges iparfejlesztéssel a közgazdaság sarkötvényei ellen. Az élelmező iparra Magyarországon, természeti kincsei révén, első sorban hivatott. A külföldi államok hasonló ipara alig valamivel fejlettebb a miénkénél. Ne hagyjuk magunkat megelőzni. Ne várjunk arra, míg külföldön kifejlik a nagy élelmező ipar, hogy aztán majd állami szubvencióval balfajunk utána, hanem végezzük el a termelőt munkát magunk. A magyar szellem megmutatta már az elektrotechnika, a gépipar és a hidépítés terén produktív képességeit. Vigyük be ugyanezt a szellemi erőt az ipari küzdelem harcmezőjébe és Magyarország gazdasági szerepet fog játszani egész Európában.

Ujdonságok

Szentes, 1906. április 22.

† Károlyi Sándor gróf.

Mentonéből, messze délvidekről érkezik hozzánk a távirati híradás, hogy Károlyi Sándor gróf, vármegyénkben a felgyőli és kiskirályági uradalmak birtokosa, aki csaknem egy év óta állandóan ott tartózkodik megrendült egészségének helyreállításra véget, tegnap reggel meghalt. Károlyi Sándor gróf — mint az agráriusok vezére és hazánkban a szövetkezeti, különösen a fogyasztószövetkezeti eszme egyik legelső zászlóvivője kiváló fontos szerepet játszott, mondhatni kora ifjúságától kezdve, hazánk közéletében és különösen közgazdasági téren fejtett ki rendkívüli agilis tevékenységet. Egészen fiatal ember volt még, mikor atyja, István gróf reá bízta az akkor még silányan jövedelmező eladósodott derekegyhazi uradalmak kezelését, aminek a fiatal gróf olyan erélyesen fogott hozzá, hogy keze alatt csakhamar kitzitultak a birtokok és úsan jövedelmezők váltak. Mintagazda volt magának, mintaszerepnek látni az egész magyar mezőgazdaságot: ez volt munkásságának, vágyainak célja, ezért küzdött szívós akarattal, mint országgyűlési képviselő is állandóan, több évtizedeken át a magyar parlamentben, ahol évek hosszú során át a gönczi kerületet képviselte, egészen az ez évi február hónap feloszlott országgyűléséig. De már a múlt évben pusztító betegség támadta meg szervezetét melyre a délvideki Mentonében keresett gyógyulást. Onnan tudatta táviratilag a megyénkbeli alkotmányvédő bizottsággal is, hogy a tisztviselők ellátási alapjára 25000 koronát ad. Most, az új országgyűlés egybehívásakor már erősen megtámadta szervezetét a gyil-

kos kór, mely tegnap végre az életét kioltotta. Súlyos betegségére való hivatkozással tudatta is a gönczi kerület választópolgárait, hogy mandátumot többé nem vállal. Holttestét a család hazaszállíttatja és itthon valószínűleg a főthi családi sírba temetik el.

— **Képviselőválasztási mozgalmak.** Vármegyénk egész területén mondhatni minden csendes a közeledő képviselőválasztások alkalmára. Kivételt ez alól csak a szegvári kerület képez talán, ahol Kun Béla vásárhelyi lapszerkesztő vette fel a mandátumát a harcot Mezőffy Vilmossal, a kerületnek legutóbb volt képviselőjével. Hisszük azonban, hogy a választás napjáig a helyzet ebben a kerületben oda alakul majd ki, hogy Kun Béla, belátva küzdelme meddő voltát, a jelöltségtől vissza fog lépni. Szentesen 1—2 zászlón kívül eddig semmi sem jelzi, hogy országgyűlési képviselőválasztás előtt állunk. A szokásos hírhedt falirodalmi termékek is elmaradtak ezúttal, aminek annál inkább örülünk, mert ezek igazán nagy szegénységi bizonyítványokat szolgáltattak jó izlésünk és tisztességérzetünk rovására. Molnár Jenőnek azonban e mellett mégis állítottak ellenjelöltet az ujjaszervező szocialisták Vecseri János személyében, aki programbeszédét ma délelőtt 10 órakor fogja elmondani a Kosuth-téren. Szegváron, mint már fentebb írtuk, Mezőffy Vilmos, a kerület volt képviselője és Kun Béla vásárhelyi szerkesztő küzdenek ma még egymással s úgy halljuk, a kerületben az több nevezett jelöltet vasárnap kortesütjaker nem valami nyájasan fogadták. — Csongrádon, értesülésünk szerint — Faraó Antal, a volt képviselő eddig szintén ellenjelölt nélkül van és így egyhangú megválasztása biztos. A tápéi kerületben Kelemen Béla dr., a volt képviselő szintén ellenjelölt nélkül áll. Kelemen Béla különben vasárnap délután Dorozsman a belterületen, délelőtt pedig a külterületen mondott nagy tetszéssel fogaott programbeszédet. A választások így megveszerte elérhetőtlőg a legnagyobb mértékben, minden zavaró körülmény nélkül fognak lefolyni.

— **A megyei tisztviselők fizetése.** Andrássy Gyula gróf belügyminiszter elhatározta a vármegyék visszatartott állami javadalmazásának utólagos kiutalványozását. Miután a megvont dotációk a tisztviselők magánéletében is különböző anyagi zavarokat idéztek itt-ott elő, mert olyik helyen — alkotmányos költségek híján — a fizetésüket 3—4 hónapig sem kapták meg, — a belügyminiszter a megyei tisztikar helyzetén könnyítendő, már most intézkedett, hogy az illetékes adóhivatalok az illető vármegyék közigazgatási, árva- és gyámhatósági költségeinek fedezésére visszamenőleg 1906. évi január, február, március és április havára, az 1893. évi II. törvényekben biztosított rendes állami javadalmazást azonnal kifizessék.

— **Tanítóválasztás.** Szentes város egy külterületi elemi iskolai tanítói állását, a tegnap délután Kiss Zeigmond isk. sz. elnök mint közigazgatási bizottsági kiküldött elnöklése mellett tartott ülésében töltötte be a közönségi iskolaszék. Az állás az újonnan szervezett zalotti iskolánál szeptemberben, az 1906—1907. tanév kezdetével lesz betöltendő. Összesen 17 pályázati kérvény érkezett be, ezek között a Szalai István tanító is, aki ideiglenes minőségben van ma a város szolgálatában és aki-azt kérte, hogy a rendez-

res állásra őt válasszák meg, úgy azonban, hogy jelenlegi állomása megmaradhasson. Az iskolaszék méltányolta a kérelmet s azt teljesítette is, az így most már megüresedett ideiglenes tanítói állást töltve aztán be a pályázottak közül történt választás útján, Lakos József helybeli szülött néptanítóval, aki ez idő szerint, egy év óta Nyégerfalván működik mint tanító.

— **Eljegyzés.** A helybeli állami főgimnázium fiatal tanára: Varga Ignác a napokban jegyezte el magának Vajda Erzsike kisasszonyt, Vajda Sándor szentesi földbirtoke kedves, szép leányát.

— **A telefondij reformja.** A fővárosból kapott értesülésünk szerint Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a telefondij szabás rögóta sürgetett és a minisztériumban már előkészített reformját mar a közel jövőben meg fogja valósítani, még pedig az Amerikában elfogadott azon fizetési rendszer mellett, melynél előfizetési alapdíj egyáltalán nincsen. Van azonban egy igen mérsékelt beszéletési díj, mely az előfizetés alapjául szolgál olyképen, hogy minden telefonbirtokos előirányozza az évi beszéletési számát. Ennek szorzata az egyszéri beszéletési díjjal adja az évi előfizetési összeget. Ha valaki egy 2000 beszéletésre fizet elő, de a telefont csak 1000-szer használja, a befizetett többletet a javára tudják be. Ha pedig többször mint 2000-szer használja a telefont, minden többlet beszéletéért fölemelt pótdíjat tartozik fizetni. Ezzel előmozdítják azt, hogy a telefont, azt kevésbé igénylő üzletemberek és magánosok is beszerezhesék a mérsékelt arányú csekély díj ellenében. A nyilvános telefon-állomásokon és kávéházakban telefonautomatákat fognak felállítani. A vidéki telefonhálózatok rendkívüli szaporítását is tervbe vette a kereskedelemügyi miniszter, amit azzal vél lehetővé tenni, hogy az érdekeltek részéről eddig megkivánt hozzájárulást a vetetéképitési költségekhez túlni fogja.

— **Képviselőválasztók figyelmébe.** Felhívjuk a szentesi orsz. képviselőválasztók figyelmét arra, hogy a központi választmány által a választás ideje és sorrendje tekintetében kibocsátott hivatalos hirdetményben, leírás hibából, tévedésből van jelezve, hogy a választás f. hó 29-én délelőtt kilenc órákor kezdődik, mert a választás a jelzett napon már reggel 8 órákor kezdetét veszi azal, hogy a választási elnök ekkor veszi át az esetleges ajánlásokat s ekkor veszi tudomásul a pártoknak a bizalmi férfiakra s egyebekre vonatkozó bejelentéseit. Csak a szavazás kezdődik 9 órákor, vagyis egy órával a választási aktus megnyitása után. Erről különben a szavazópolgárok, lapunk mai számában külön hivatalos helyreigazított hirdetményben, Mezőffy Ferenc dr. polgármester mint közp. választmányi elnök is értesíti.

— **Házasság.** Nemes Sándor földik, Neumann Jónás helybeli terménykereskedő fia a napokban lép házasságra Aradon Szabados Erzsike kisasszonnyal, Singer Adolf aradi polgár kedves, szép leányával.

— **Aki a szeretőjének lopott.** Rácz Rozál 26 éves cigányleány ez évi január hónapban koldulás ürügye alatt bevont Kovács Pál szegvári gazda házához és ellopt száz koronát. A pénzt egy Mezőffy Antal nevű legénynek adta, aki a szeretője volt. Ezért a csínyért aztán a lány is a legény is a szegedi törvényszék elé kerülték, mely a szerelmes cigányleányt egy évi börtönrre, büntetését a legényt pedig 4 hónapra fogházbüntetésre ítélte el.

